

امروز مانند همیشه و بیش از همیشه، مصلحت الزامی امت اسلامی، در وحدت است؛ وحدتی که ید واحده در برابر تهدیدها و دشمنی‌ها پدید آورد و بر سر شیطان مجسم، آمریکای متجاوز و غدار و سگ زنجیری‌اش رژیم صهیونیستی، رعدآسا فریاد کشد و در برابر زورگویی‌ها، شجاعانه سینه سپر کند. (۱۳۹۹/۰۵/۰۷)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

سرطان بودجه!

قریب به اتفاق بحث‌ها در مورد بودجه که رسانه‌ها به آن می‌پردازند و اکثراً هم جهت‌گیری‌های حزبی دارد و نه ملی، پیرامون ۴۵ درصد بودجه کل کشور است. این در حالی است که از بخش بزرگ‌تر بودجه که معروف به بودجه شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات دولتی است، همواره غفلت می‌شود!

نکات تحلیلی: ۱- در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، میزان بودجه تخصیص‌یافته به شرکت‌های دولتی، با قریب ۲۰ درصد افزایش نسبت به سال جاری، یک هزار و ۹۳۱ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. از میان ۳۷۷ شرکت دولتی مندرج در بودجه ۱۴۰۱، ۷ شرکت دولتی ۵۰ درصد هزینه‌های بودجه‌ای شرکت‌های دولتی را به خود اختصاص داده‌اند و جالب اینکه ۳۲۳ بنگاه از این شرکت‌ها زیان ده هستند! ۲- شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات دولتی در اقتصاد عمدتاً به خاطر عدم نظارت و کنترل بر آن‌ها منشأ بسیاری از معضلات همچون هزینه‌های بالا، رانت، انحصار، حقوق نجومی، سفته‌بازی، سوداگری و ... هستند و غالب آن‌ها نیز صورت مالی شفاف ندارند و به جایی هم پاسخگو نیستند و به همین لحاظ به غده سرطانی در اقتصاد کشور تبدیل شده‌اند که هر ساله بزرگ‌تر می‌شود. شرکت دولتی در نهایت یا به قیمت‌گذاری دستوری ختم می‌شود و یا به نظام یارانه‌ای، که هر دوی این‌ها باعث توزیع نابرابر عدالت و ثروت می‌شود. ۳- قسمت اعظمی از هزینه‌های شرکت‌های دولتی در ردیف‌های حقوق و مزایا و قالب‌های غیرضروری دیده می‌شود که ناشی از عدم بهره‌وری است. این در حالی است که تنها با ده درصد کاهش این هزینه‌ها و ارتقای بهره‌وری، درآمد ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی در سال نصیب دولت می‌شود که با آن می‌تواند کسری بودجه را پوشش دهد. ۴- از مهم‌ترین موضوعات در اصلاح نظام بودجه‌ریزی کشور، اصلاح فرایند تخصیص بودجه است. این موضوع در خصوص بودجه شرکت‌های دولتی اهمیت بیشتری دارد که چراکه این بخش در سازمان برنامه‌بودجه تدوین می‌شود. قوه مقننه نیز باید از اهرم نظارت و کنترل خود در روند بودجه‌ریزی، بررسی عملکرد دوره‌ای و سالانه این شرکت‌ها و هم مراحل واگذاری آن‌ها به بخش خصوصی، بهتر عمل کند.

نکته پایانی: طی سال‌های متمادی شرکت‌های دولتی، قسمت اعظمی از بودجه را به خود اختصاص داده‌اند. ساماندهی آن‌ها می‌تواند گام مهمی در بهبود شاخص‌های اقتصادی همچون تورم و بیکاری در کشور باشد. این ساماندهی باید از نظام بودجه‌ریزی شروع شود. (نویسنده: علی محمدی)

▼ گزارش روز

تاکتیک فشار از بیرون، چانه‌زنی از داخل!

مذاکرات جاری در وین روند دشواری را سپری می‌کند و پیش‌بینی آینده آن سخت است. دو موضوع بیش از هر چیز دیگری جلوه می‌کند: نخست، ایستادگی ایران بر مواضع خود و دوم، نقش نیابتی طرف‌های اروپایی برجام که با یک عملیات روانی و رسانه‌ای پیچیده همراه شده است.

گزاره‌های خبری: «لارنس نورمن» خبرنگار وال‌استریت ژورنال به نقل از یکی از دیپلمات‌های اروپایی نوشته است: «تا این تاریخ نتوانسته‌ایم وارد هیچ گفتگوی واقعی شویم. داریم وقت ارزشمند را با مواضع جدید ایران از دست می‌دهیم که انطباقی با برجام نداشته و یا فراتر از آن‌اند. زمان در حال گذر است. بدون پیشرفت سریع، با توجه به پیشرفت سریع فعالیت‌های هسته‌ای ایران، برجام تبدیل به یک پوسته خالی شده است». ۲- کلی‌گویی دیپلمات ناشناس اروپایی به وال‌استریت ژورنال در حالی است که هفته قبل جمهوری اسلامی از طرف‌های اروپایی و آمریکا خواست هر جا موردی از عدم انطباق پیشنهادها تیم مذاکره‌کننده ایرانی با برجام دیدند آن را اعلام کنند که تاکنون هیچ عدم انطباقی در این زمینه به ایران اعلام نشده است و یا به قول علی باقری، عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده کشورمان در وین، تاکنون نمایندگان غربی هیچ پیشنهادی ارائه نکرده‌اند! ۳- در واکنش به این اظهارات، سید محمد مرندی، مشاور رسانه‌ای هیئت مذاکره‌کننده ایرانی با انتشار توئیتی به زبان انگلیسی نوشت: «ایران تحت تأثیر این بازی قرار نمی‌گیرد. مذاکره‌کنندگان اروپایی باید به این واقعیت عادت کرده باشند که ایران هیچ‌چیز کمتر از اجرای کامل و قابل راستی آزمایشی برجام را نخواهد پذیرفت. زمان برای این دیپلمات‌های اروپایی چیز ارزشمندی نبود، آن وقت که ایران به تعهدات خود پایبند بود و آن‌ها با تحریم در حال قتل بچه‌ها بودند!».

نکته راهبردی: سه کشور اروپایی نقش کاملاً هماهنگ شده‌ای در مذاکرات وین برای اخذ امتیازات بیشتر از ایران بازی می‌کنند. درحالی‌که فرانسه همانند سال‌های قبل نقش پلیس بد را بازی می‌کند، انگلیس موضعی همسو با رژیم صهیونیستی اتخاذ کرده و آلمان نیز به‌نوعی تلاش می‌کند نقشی بین این دو کشور بازی کند. در حقیقت سه کشور مذکور در غیاب نماینده آمریکا و با فشار لابی‌های صهیونیستی، به دنبال تأمین حداکثری منافع از طریق به گروگان گرفتن روند مذاکرات هستند. به عبارتی نقش این سه کشور در مذاکرات، یک نقش نیابتی به نمایندگی از آمریکا و رژیم صهیونیستی است و انطباقی با قواره اتحادیه اروپا ندارد. برای همین است که در روزهای گذشته شاهد خشم مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و معاون وی و سایر مسئولان اتحادیه بوده‌ایم. واقعیت مذاکرات وین حکایت از آن می‌کند که تاکتیک فشار از بیرون و چانه‌زنی از داخل که با یک پیوست رسانه‌ای و عملیات روانی سنگین توسط کشورهای غربی عضو برجام به‌منظور تحت تأثیر قرار دادن تیم مذاکره‌کننده ایرانی در وین و ملت و دولتمردان ایرانی، هم‌زمان و به‌موازات هم دنبال می‌شود؛ اما تاکنون این سیاست غربی، موجب تنزل مواضع محکم ایران در وین نشده است. تجربه برجام طی سال‌های گذشته نشان می‌دهد، ایران به چیزی کمتر از رفع کامل تحریم‌ها و انتفاع از منافع اقتصادی برجام رضایت نخواهد داد. (نویسنده: حمید خوش‌آیند)

▼ خبر ویژه

معضل عدم حساسی و زیان افزوده در شرکت‌های دولتی

دیروز رئیس مجلس گفت: «سال گذشته قانونی را تصویب کردیم که شرکت‌های دولتی مکلفاند حساسی پایان سال خود را در مجمع آورده و آن را تصویب کنند، اما حتی یکی از این شرکت‌ها آن را اجرا نکرد. کارگروه ویژه مشکل از کمیسیون‌های تخصصی مجلس، مرکز پژوهش‌ها و دیوان محاسبات، شرکت‌های زیان‌ده دولتی را برای کنار گذاشتن از بودجه مشخص کنند». وزیر اقتصاد نیز در ارائه گزارش به وکلای ملت افزود: «برخی شرکت‌های دولتی برای اینکه مالیات کم‌تری بدهند، سود خود را کمتر اعلام می‌کنند. اگر بخواهیم بودجه شرکت‌های دولتی را صوری تصویب نکنیم، باید اشتباهات رسوب کرده در بودجه را اصلاح کنیم».

جبهه‌ای نه خیلی متحد و نه خیلی منسجم!

روزنامه صبح نو در گزارش اخیر خود از وضعیت جبهه اصلاحات آورد: «اصلاح‌طلبان و جبهه اصلاحات این روزها مشغول بررسی راه‌های برآمدن مجدد خود در عرصه سیاسی ایران بعد از دوره فترت و رکود پس از انتخابات ریاست‌جمهوری است. وقتی مواضع نیروهای تأثیرگذار جبهه اصلاحات را کنار یکدیگر می‌گذاریم، می‌بینیم که بحث درباره سازوکار رهبری اصلاحات، حفظ کار جبهه‌ای در عین کشش برخی نیروها به انشعاب و تعیین تکلیف نسبت اصلاحات با جامعه و با حکومت، به مهم‌ترین دل‌مشغولی چپ‌ها تبدیل شده‌اند. یکی از مسائل مناقشه‌انگیز میان اصلاح‌طلبان، بحث درباره تن دادن به رهبری متمرکز محمد خاتمی و نیروهای نزدیک به او یا ایجاد یک سازوکار جدید برای اجماع‌آفرینی است. حزب کارگزاران سازندگی همواره در موضع نقد جایگاه ریاست خاتمی قرار داشته و رهبری کاریزماتیک را مناسب اقتضانات روز، ندانسته است. مشکل دیگر مبتلابه اصلاح‌طلبان، ضعف در حرکت جبهه‌ای است. این ضعف به‌وضوح خود را در دو انتخابات مجلس یازدهم و ریاست‌جمهوری سیزدهم نشان داد. بخش سوم؛ معضل حکومت یا مردم؟ اصلاح‌طلبان سال‌هاست که در نسبت‌سنجی خود با ساخت قدرت و مردم، منقسم به گروه‌های متنوع و متکثری شده‌اند؛ اول آن‌هایی که ذات و هویت اصلاح‌طلبی را در یگانگی با حضور در مسئولیت‌های حاکمیتی و حکومتی می‌دانند و می‌بینند، دوم آن‌هایی که نقش‌آفرینی در گروه‌های اجتماعی و تلاش برای تقویت جامعه مدنی را مقدم بر حضور در قدرت می‌دانند و سوم آن‌هایی که معتقدند حضور در قدرت منافی حضور در جامعه نیست و قدرت‌محوری باید توأمان با جامعه‌محوری پیش برده شود».

رأی الیوم: ایران برنده بازی مذاکرات خواهد بود

روزنامه رأی الیوم چاپ لندن در گزارشی به قلم عبدالباری عطوان، نویسنده سرشناس جهان عرب و سردبیر این روزنامه نوشت: «هیچ مسئول امنیتی و نظامی در اسرائیل وجود ندارد مگر اینکه ایران را به حمله گسترده علیه نیروگاه‌های هسته‌ای زمینی و زیرزمینی آن تهدید کرده باشد؛ هدف از این تهدیدها تنها یک چیز است، نجات آبروی آمریکا و مجبور کردن مقامات ایران به دادن امتیازات برای احیای استخوان‌های پوسیده برجام و باقیمانده آن است». در این تحلیل آمده است: «عجیب‌ترین این تهدیدها تهدید رئیس موساد است که گفته بود به هر بهایی که شده است اجازه دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای را نخواهد داد؛ این تهدیدات ما را یاد حرف‌های شش سال پیش عادل الجبیر، وزیر خارجه پیشین عربستان می‌اندازد که گفته بود بشار اسد چه با صلح و چه با جنگ حکومت را ترک خواهد کرد؛ بنابراین بعید نیست که رئیس موساد از این تهدیدات شدیداً پشیمان شود و به سرنوشت آقای عادل الجبیر دچار شود (راستی او اکنون کجاست؟). هرگونه حملات هوایی اسرائیل، برنامه هسته‌ای ایران را متوقف نخواهد کرد بلکه منجر به نابودی نیروگاه‌های هسته‌ای دیمونا در صحرای النقب خواهد شد. نیروگاه‌های اسرائیل مانند نیروگاه‌های ایرانی و برای مثال سایت فوردو نیست که در زیر کوه و یا در عمق چند کیلومتری زمین قرار داشته باشند. مذاکرات وین چه به نتیجه برسد و چه نرسد بی‌شک ایران برنده اصلی آن خواهد بود، این را برای بار هزارم می‌گویم. ایرانی‌ها باهوش هستند و در هر جنگ پیش رویی که اتفاق بیفتد اسرائیلی‌ها را به‌زانو درمی‌آورند البته اگر اسرائیلی روی زمین باقی بماند».

انتقاد دومین وزیر لبنانی از تداوم جنگ در یمن!

بعد از اظهارات جورج قرداحی، خبرنگار مشهور و وزیر سابق اطلاع‌رسانی لبنان، این بار وزیر کشاورزی، جنگ در یمن را به باد انتقاد گرفته و خواستار پایان یافتن آن در اسرع وقت شد. عباس الحاج حسن در گفت‌وگویی تلویزیونی خاطرنشان کرد، جنگ یمن، بزرگ‌ترین جنگی است که بنا به دلایل متعدد باید پایان یابد و بارزترین آن، این است که امکان ندارد هیچ انسانی با مشاهده صدها هزار کشته و آواره و گرسنه و باوجود صدها هزار تنی که دنبال امید هستند و آن را نمی‌یابند، بگوید این جنگ باید ادامه یابد. این اظهارات وزیر کشاورزی لبنان پس از گذشت یک دوره کوتاه از استعفای جورج قرداحی، وزیر اطلاع‌رسانی این کشور که گفته می‌شود به‌منظور عادی‌سازی روابط این کشور با عربستان صورت گرفت، ایراد شده است.

◀ **تحلیل کارشناسان از رفتار رژیم صهیونیستی در برابر ایران/**

«روگل الویر» کارشناس صهیونیست می‌گوید: «در حال حاضر اسرائیل به‌هیچ‌وجه آمادگی رویارویی نظامی با ایران را ندارد و رسیدن ایران به قدرت هسته‌ای تصمیمی است که توسط خود این کشور گرفته می‌شود و نه اسرائیل». عاموس هرئیل، کارشناس دیگر صهیونیستی نیز معترف به این حقیقت است که: «تهدیدات اسرائیل ضد ایران همانند یک تپانچه خالی است». اخیراً نیز کارشناسان شبکه العربیه به ادعای حمله رژیم صهیونیستی به مراکز هسته‌ای ایران واکنش نشان داده و گفتند: «اسرائیل به‌تنهایی قدرت انجام این کار را ندارد و چنین اظهارنظرهایی بیشتر شبیه یک بلف است؛ شخصیت‌های زیادی به قدرت موشکی بسیار پیشرفته ایران اعتراف کرده‌اند».

◀ **تخت‌روانچی: برنامه موشکی ایران تعطیل‌بردار نیست/ نماینده**

ایران در سازمان ملل گفت: «ما به فعالیت‌های خود در رابطه با موشک‌های بالستیک و وسایل پرتاب فضایی که برای تضمین منافع امنیتی و اجتماعی-اقتصادی ما ضروری است، ادامه خواهیم داد. مذاکرات وین را نه از طریق تهدید بلکه با اراده سیاسی می‌توان با موفقیت به اتمام رساند».

◀ **پای ازبکستان به بندر چابهار باز می‌شود!/ مدیرعامل سازمان**

بنادر در نشست سه‌جانبه ایران، هند و ازبکستان گفت: «با توسعه زیرساخت‌ها و رونبها، عملیات تخلیه و بارگیری در بندر چابهار رشد چشمگیری داشته است. با پیوستن ازبکستان به تفاهم‌نامه چابهار، در آینده‌ای نزدیک شاهد هموار شدن مسیر ترانزیت کالا بین هند، ایران و ازبکستان خواهیم بود». دیروز قالیباف نیز در صحن علنی مجلس بر اهمیت مسیرهای ترانزیتی در توسعه اقتصادی کشور تأکید کرد و گفت: «امروز ترانزیت مهم‌ترین ظرفیت جغرافیایی ماست. باید بتوانیم از شبه‌قاره تا سواحل مدیترانه بدون هیچ واسطه‌ای تبادلات داشته باشیم».

◀ **از افزایش تولید تا تلاش برای صادرات نفت به اروپا!/ گزارش**

ماهانه اوپک نشان می‌دهد تولید نفت ایران در ماه گذشته به ۲ میلیون و ۴۷۴ هزار بشکه در روز رسیده است. علاوه بر این شرکت ملی نفت ایران از اول ژانویه سال آینده میلادی شاخص قیمت‌گذاری نفت خام خود از شاخص نفت برنت به‌جای شاخص ICE Bwave برای اروپا و مدیترانه تغییر می‌دهد. این اقدام حاکی از قصد ایران برای ازسرگیری صادرات به اروپاست. در حال حاضر هیچ پالایشگاهی در اروپا نفت خام ایران را از ترس تحریم‌های ثانویه آمریکا نمی‌خرد.

◀ **حاج قاسم نبود داعش بغداد را هم تصرف می‌کرد/ رهبر حزب**

سوسیال‌دموکرات کردستان عراق گفت: «اگر حاج قاسم نبود، داعش دیمشک و بغداد را تصرف می‌کرد اما هرجایی داعش وجود داشت، حاج قاسم هم مبارزه می‌کرد تا اینکه شر آنان را از سر مردم جهان برداشت».